

ARCHEOLOGISCHE EVALUATIE VAN HET BODEMARCHIEF T.H.V. DE LEUVENSESTEENWEG 438 TE ZAVENTEM (VLAAMS-BRABANT)

ARCHEOLOGIENOTA

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

ABO Archeologische Rapporten 785

Rapport opgemaakt door: Cynthia Holstein

Kontichsesteenweg 38

B-2630 Aartselaar

November 2018

Dossiernr. intern: 24936.R01

AOE: 2018J377

Inhoud

Deel 2: programma van maatregelen

1	Inleiding	3
1.1	Administratieve gegevens	3
1.2	Wettelijk kader	4
1.3	Gemotiveerd advies	4
2	Kwaliteitscontrole en ondertekening.....	6
3	Bibliografie	7
3.1	Literaire bronnen.....	7
3.2	Websites	7

DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1 INLEIDING

1.1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Projectcode	Onroerend Erfgoed: 2018J377
ISSN-nummer	2406-3940
Erkend Archeoloog	ABO nv
Erkenningsnummer	OE/ERK/Archeoloog/2017/00167
Naam + adres onderzoeksgebied	
- Straat + nr.:	t.h.v. de Leuvensesteenweg 438
- Postcode:	1930
- Fusiegemeente:	
- Land:	België
Lambertcoördinaten (1972EPSG:31370)	xMin,yMin 157156.20,173314.65 xMax,yMax 157385.90,173470.66
Kadaster	
- Gemeente:	Zaventem
- Afdeling:	2
- Sectie:	C
- Percelen:	437B
Onderzoekstermijn	november 2018

1.2 WETTELIJK KADER

Deze archeologienota kwam tot stand in opdracht van de initiatiefnemer i.v.m. de aanvraag van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen voor de geplande aan ter hoogte van de Leuvensesteenweg 438 te Zaventem (Vlaams-Brabant). Deze werkzaamheden houden het volgende in:

- Aanleg van een gebouw (autogarage);
- Plaatselijke afgraving t.h.v. het gebouw van ca. 1m-MV;
- Aanleg van parkeerterreinen;
- Aanleg van verhardingen en brandweg;
- Aanleg riolering gebouw en Leuvensesteenweg.

Deze archeologienota is gebaseerd op de reeds bekrachtigde archeologienota ID 1096, geschreven door ABO nv in 2016. De toekomstige plannen en de omtrek van het onderzoeksgebied zijn hierbij reeds gewijzigd, waardoor een nieuwe archeologienota vereist is. Tijdens dit vooronderzoek zijn in 2016 reeds werkputten aangelegd op een gedeelte dat overlapt met het huidige onderzoeksgebied. Uit deze werkputten blijkt dat de zuidwestelijke kant van het onderzoeksgebied zo'n 5 m is opgehoogd.

Het onderzoeksgebied bevindt zich niet (gedeeltelijk) in een beschermde archeologische site of in een (gedeeltelijk) vastgestelde archeologische zone. De geplande bouwwerken en de bijhorende graafwerken worden beschouwd als een ingreep in de bodem. Het perceeloppervlakte overschrijdt hierbij de 3.000 m² (2,2 hectare), daarnaast overschrijden de bodemingrepen de wettelijke grenswaarde van 1.000 m² (16.855 m²). Om deze redenen, moet er in het kader van het Onroerend Erfgoeddecreet, voorafgaand aan het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen, een archeologienota worden opgemaakt om het archeologisch potentieel van de site te evalueren (art. 5.4.1. Onroerend Erfgoeddecreet). Het bureauonderzoek moet uitwijzen of een onderzoek met ingreep in de bodem mogelijk en wenselijk is voor deze percelen.

1.3 GEMOTIVEERD ADVIES

De bureaustudie toonde aan dat de ruimere omgeving (> 1 km) van het onderzoeksgebied een archeologisch potentieel heeft. Echter, er is ook gebleken dat het onderzoeksgebied op een ophogingspakket ligt en dat de kans op aanwezigheid van archeologie binnen de grenzen van het onderzoeksgebied gering is. Dit baseren we op de volgende argumenten:

- Tijdens het vooronderzoek van de reeds bekrachtigde archeologienota (ID 1096) zijn in 2016 werkputten aangelegd op een gedeelte dat overlapt met het huidige onderzoeksgebied. Uit deze werkputten bleek dat de zuidwestelijke kant van het huidige onderzoeksgebied zo'n 5 m is opgehoogd. Dit overstemt ook met de topografische kaarten uit 1873, 1939 en 1969. De hoogtelijnen weergegeven op deze kaarten tonen aan dat het landschap binnen het huidige onderzoeksgebied toentertijd 5 m lager was dan wat de DHM kaarten aangegeven. Dit betekent dat er een ophogingspakket (5 m) te verwachten valt binnen het huidige onderzoeksgebied.
- Door de aanleg van het gebouw zal de grond plaatselijk tot 1 m-MV worden afgegraven. De paalfunderingen worden ca. 5 tot 8 m-MV aangelegd. Dit betekent dat de geplande funderingen hoogstwaarschijnlijk 3 m dieper gaan dan het ophogingspakket. Echter, deze

paalfunderingen zullen de bodem maar heel plaatselijk verstoren. In totaal wordt er ca. 50,25 m² verstoord. Van het totale onderzoeksgebied (2,2 ha), betekent dat er ca. 2,2% potentieel verstoord wordt.

- De aanleg van de parkeerzones, verhardingen en brandweg zullen het onderzoeksgebied voor 42% verstoren. Echter, de bodemverstoringen (tot 0,5 m-MV) vinden hoogstwaarschijnlijk plaats in het ophogingspakket. Deze bodemingrijpen zullen de archeologische lagen hierbij niet raken. Dit geldt ook voor de aanleg van de groene zones en bomen (7,5%). De aanleg van de bomen zullen de bodem lokaal maar heel ondiep verstoren op ongeveer 0,6 tot 0,7-MV.
- Op het zuidelijke gedeelte van het onderzoeksgebied (ca. 25%) vinden geen bodemingrepen plaats. Deze grond zal dan ook onverstoord blijven.

Op basis van de bovenstaande argumenten kan besloten worden dat archeologische vervolgonderzoek met ingreep in de bodem niet aangewezen is. Uit de proefputten (bkrachtigde archeologienota 1096/melding ID 77) blijkt dat dat een gedeelte van het huidige onderzoeksgebied opgehoogd is met ca. 5 m. Daarnaast tonen de Topografische kaarten van België aan dat het onderzoeksgebied in 1873 en 1939, 5 m lager lag dan tegenwoordig. Het is daarom zeer hoogstwaarschijnlijk dat deze ophoging aanwezig zal zijn op het gehele onderzoeksgebied. Wanneer de bovenstaande argumenten worden betrokken binnen een kosten-baten analyse, dan zijn de kosten en risico's van verder archeologisch onderzoek niet te verantwoorden, gezien de beperkte omvang van de geplande bodemverstoringen dieper dan 5 m. De geplande paalfunderingen zullen de bodem voor enkel ca. 50,25 m² (2,2%) verstoren. Omwille van die reden wordt vrijgave van alle betrokken percelen geadviseerd.

2 KWALITEITSCONTROLE EN ONDERTEKENING

Naam	Functie	Handtekening	Datum
Patrick Hambach	General Director		13/11/18
Toon Moeskops	Business Unit Manager		13/11/18
Jan Coenarts	Projectmanager		13/11/18
Anouk Van der Kelen	Senior Archeoloog/ Projectmanager		13/11/18

3 BIBLIOGRAFIE

3.1 LITERAIRE BRONNEN

Debrabandere, F. et al., 2010. De Vlaamse Gemeente namen. DavidsFonds Uitgeverij.

Devroe, A., 2016. Archeologienota-Verslag van Resultaten Zaventem-Leuvensesteenweg. Annika Devroe.

Schoups, A., 2017. E40, Sterrebeek, gemeente Zaventem, Programma van Maatregelen. Vlaams Erfgoed Centrum.

Nijssen, E., 2016. Archeologische evaluatie van het bodemarchief in Zaventem, Leuvensesteenweg. Verslag van resultaten. ABO nv.

Vandeputte, O., 2011. Erfgoedbibliotheek van de Belgische Gemeenten: Vlaam-Brabant. Lannoo.

Van Ranst E & Sys C., 2000, *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaarten van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*, Laboratorium voor bodemkunde, Universiteit Gent, Gent.

Verhaeghe, C., en A. Vandeplassche, 2016. Archeologienota Zaventem Kunstdepot, Deel 2: Verslag van Resultaten. Baac Vlaanderen bvba.

3.2 WEBSITES

Agentschap Onroerend

Erfgoed 2017: *Nossegem* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/121537> (geraadpleegd op 30 oktober 2018).

Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: Zaventem [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/120291> (geraadpleegd op 30 oktober 2018).

CadGIS 2018: Kadasterkaarten [online], http://ccff-test1.minfin.be/cadgisweb/?local=nl_BE (geraadpleegd op 29 oktober 2018).

Celis, D., 2017. Archeologienota met beperkte samenstelling- Aanleg bestrating van de Fruithoflaan te Berchem. Dienst Archeologie- Stad Antwerpen.

Centrale Archeologische Inventaris: CAI 2018 [Online], <http://www.geopunt.be> (geraadpleegd op 29 oktober 2018).

Geopunt Vlaanderen 2018: Basiskaarten (Luchtfoto 1971, 1979-1990, 2013-2015, 2017, Stratenplan) [Online], <http://www.geopunt.be/kaart> (geraadpleegd op 29 oktober 2018).

Geopunt Vlaanderen 2018: Historische kaarten (Ferrariskaart, Atlas der Buurtwegenkaart, Vandermaelenkaart, Poppkaart) [Online], <http://www.geopunt.be/kaart> (geraadpleegd op 29 oktober 2018).

Geopunt Vlaanderen 2018: Bodem kaarten (Bodemtypes, Bodemgebruik, Bodemerosie, Tertiaire formaties, Quartaire formaties) [Online], <http://www.geopunt.be/kaart> (geraadpleegd op 29 oktober 2018).

Inventaris bouwkundige Erfgoed: IBE 2018 [Online] (geraadpleegd op 29 oktober 2018).

Nationaal Geografisch Instituut (NGI): Topografische kaart (1:10.000), [Online],. www.ngi.be (geraadpleegd op 29 oktober 2018).

Onroerend Erfgoed [online],

<http://onroenderfgoed.github.io/la2001/relictzones/R20028.html?highlight=r20028> (geraadpleegd op 29 oktober 2018).